DINAS A SIR ABERTAWE

COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR RHAGLEN CHRAFFU A GYNHALIWYD YN YSTAFELL BWYLLGOR 3A, NEUADD Y DDINAS, ABERTAWE DYDD LLUN, 11 GORFFENNAF 2016 AM 4.30 PM

YN BRESENNOL: Bu'r cynghorydd M H Jones (Cadeirydd) yn llywyddu

Y Cynghorydd(wyr)	**Y Cynghorydd(wyr)**	**Y Cynghorydd(wyr)**
A C S Colburn	D W Cole	S E Crouch
E W Fitzgerald	T J Hennegan	C A Holley
P R Hood-Williams	J W Jones	E J King
D J Lewis	P M Meara	G J Tanner

Aelodau Cyfetholedig(wyr)	**Aelodau Cyfetholedig(wyr)**	**Aelodau Cyfetholedig(wyr)**
D Anderson-Thomas	C A Holley	P R Hood-Williams

Swyddog(ion)

Gareth Borsden	Swyddog y Gwasanaethau Democrataidd
Brij Madahar	Cydlynydd Craffu
Wendy Parkin	Uwch-gyfreithiwr

Ymddiheuriadau am absenoldeb
Y Cynghorydd(wyr): C Anderson, U C Clay, N J Davies, a C R Evans
Aelodau Cyfetholedig(wyr): F M Gordon

24 DATGELIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL A RHAGFARNOL.

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

25 GWAHARDD PLEIDLEISIAU CHWIP A DATGAN CHWIPIAU'R PLEIDIAU.

Yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, ni chyhoeddwyd unrhyw ddatganiadau o bleidleisiau chwip na chwipiau'r pleidiau.

26 COFNODION.

PENDERFYNWYD cytuno bod cofnodion cyfarfod Pwyllgor y Rhaglen Graffu a gynhaliwyd ar 13 Mehefin 2016 yn gofnod cywir.

27 CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD.

Nododd y Cadeirydd fod cwestiynau wedi'u cyflwyno'n ysgrifenedig gan Mr David Grimsell, ar ran Cyfeillion Ceffylau Abertawe, ar gyfer y Cynghorydd M C Child, Aelod y Cabinet dros Les a Dinas Iach. Roedd y cwestiynau'n gysylltiedig â chyfarfod diweddar y Gweithgor Craffu Ceffylau Wedi'u Clymu. Nodwyd bod Mr Grimsell yn pryderu am nifer y ceffylau a gedwir ar fannau cyhoeddus, yn enwedig tir

y cyngor, heb ganiatâd, gyda llawer wedi'u clymu ac yn dioddef lles gwael. Ar y cyd â'r cwestiynau, bu sylwadau am nifer y ceffylau y bu'n rhaid i'r cyngor eu cipio, eu ffaldio a'u difa, a chwynion a wnaed i'r cyngor am broblemau lles a rheoli ceffylau. Darllenodd y Cadeirydd y cwestiynau a ofynnwyd i Aelod y Cabinet, sef:

- Sut gall y cyngor feiddio gwneud dim byd a pharhau ag ymagwedd ymatebol sydd wedi profi'n hollol aneffeithiol o ran mynd i'r afael ag anghenion y ceffylau a phryderon y gymuned, gan ganiatáu i'r problemau hyn barhau flwyddyn ar ôl blwyddyn heb newid?
- Sut gellir meiddio diystyru argymhellion y 'Gweithgor Ceffylau wedi'u Clymu' i wneud newidiadau sylfaenol?

Ymatebodd y Cyng. M C Child, Aelod y Cabinet dros Les a Dinas Iach, ar lafar, gan awgrymu y byddai ateb ysgrifenedig llawn yn cael ei anfon at Mr Grimsell, ynghyd ag aelodau'r pwyllgor.

Rhoddodd beth sicrwydd i'r pwyllgor ei fod yn awyddus i gwrdd â'r holl grwpiau â diddordeb er mwyn gwneud cynnydd, ond tynnodd sylw at y pwysau ariannol ar y gwasanaeth, a all effeithio ar fuddsoddiad posib i fynd i'r afael â'r broblem hon. Cyfeiriodd y Cyng. Child at y ffaith bod gweithio mewn partneriaeth gwell eisoes wedi arwain at ostyngiad mawr yn nifer y ceffylau strae y bu'n rhaid eu difa.

28 **<u>SESIWN HOLI AELOD Y CABINET: AELOD Y CABINET DROS LES A DINAS IACH. (Y CYNGHORYDD MARK CHILD).</u>**

Cyflwynodd y Cynghorydd Child sylwadau agoriadol a gwybodaeth am ei bortffolio Cabinet, cyn cymryd cwestiynau gan y pwyllgor.

Rhoddodd ddiweddariad llafar i'w gyflwyniad ysgrifenedig a amlinellwyd yn yr adroddiad am y meysydd canlynol yn ei bortffolio:

- Cydlynwyr Ardaloedd Lleol – darpariaeth a chynnydd/gwerthusiad
- Cynllun 'ParkLives' – annog pobl i ddefnyddio parciau a chymryd rhan mewn gweithgareddau
- Meysydd 3G – cyflwyno dau faes pob tywydd newydd
- Canclwm Japan – incwm a grëwyd
- Polisi Coed – cyfraniad y Gweithgor Craffu sy'n ystyried cadw coed a'r angen i ddatblygu polisi
- Cynllun Dechrau Gorau mewn Bywyd
- Ceffylau wedi'u Clymu

Yna cafodd gwestiynau gan aelodau'r pwyllgor ar y meysydd hyn a phynciau eraill, gan gynnwys y canlynol:

- Defnydd o deledu cylch cyfyng – adolygu'r gwasanaeth
- Partneriaeth Dinas Iach – gweithgareddau a chyflawniadau
- Tai Amlfeddiannaeth – effaith campws newydd y brifysgol ar ddwyrain Abertawe
- Clybiau a Lawntiau Bowls – cynnal a chadw lawntiau segur
- Trosglwyddo Asedau/Adeiladau i Grwpiau Cymunedol/Cronfeydd Pontio
- Rhesymeg y cyngor dros godi tâl am ddigwyddiadau "Cyfeillion Parciau"

- Strategaeth Mannau Agored – cynhaliwyd arolwg i ddylanwadu ar benderfyniadau ar ddatblygiadau'r dyfodol
- Datblygu Canol y Ddinas – pwysleisio dyluniad adeiladau a mannau trefol er mwyn sicrhau mynediad iach/diogel i'r cyhoedd
- Gwirfoddolwyr a Grwpiau Cymunedol – y cyngor a'r gefnogaeth a roddwyd
- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol – cyfrifoldebau'r portffolio
- Cyllid ar gyfer Clybiau/Grwpiau Chwaraeon Cymunedol
- Heriau ar gyfer y flwyddyn i ddod

Awgrymodd y byddai'n ymateb yn ysgrifenedig i'r pwyllgor gyda gwybodaeth am nifer o'r materion a godwyd.

PENDERFYNWYD y dylai Cadeirydd Pwyllgor y Rhaglen Graffu ysgrifennu at Aelod y Cabinet, gan fyfyrio ar y drafodaeth a rhannu barn y pwyllgor.

29 ADRODDIAD BLYNYDDOL CRAFFU 2015/16.

Cyflwynodd y Cadeirydd Adroddiad Blynyddol y Tîm Craffu 2015/16 er mwyn cytuno arno.

Diben yr adroddiad oedd:

- Tynnu sylw at y gwaith a wnaed gan y Tîm Craffu
- Dangos sut mae craffu wedi gwneud gwahaniaeth
- Cefnogi gwelliant parhaus y swyddogaeth graffu.

Am y bumed flwyddyn, llunnir yr adroddiad fel cerdyn sgorio syml. Bwriedir i'r ymagwedd hon dynnu sylw at nifer bach o ddangosyddion allweddol sy'n dangos pedwar cwestiwn o ran perfformiad. Gweler y cwestiynau hyn, y bwriedir iddynt adlewyrchu ymagwedd 'sy'n seiliedig ar ganlyniadau' fel a ganlyn:

- Beth oedd effaith craffu?
- Pa mor dda gwnaethom ni?
- Faint wnaeth craffu effeithio ar fusnes y cyngor?
- Faint o graffu wnaethom ni?

Mae siartiau wedi'u hychwanegu sy'n dangos data cymharol â blynyddoedd blaenorol lle bo hynny ar gael ac mae saethau wedi'u hychwanegu at y prif gerdyn sgorio er mwyn dangos cyfeiriad y newid ar gyfer pob mesur.

Os ceir cytundeb, byddai'r adroddiad blynyddol yn cael ei gyflwyno i'r cyngor ar 28 Gorffennaf 2016.

PENDERFYNWYD CYTUNO ar yr adroddiad a'i gyflwyno i'r cyngor, yn amodol ar ychwanegu nodyn i ddiolch i'r staff sy'n cefnogi'r broses graffu yn rhagair y Cadeirydd.

30 **ADRODDIAD AR GYNNYDD Y PANEL PERFFORMIAD CRAFFU - GWELLA GWASANAETHAU A CHYLLID. (Y CYNGHORYDD CHRIS HOLLEY, CYNULLYDD)**

Rhoddodd C A Holley, y Cynullydd, y newyddion diweddaraf am waith y Panel Gwella Gwasanaethau a Chyllid.

Canolbwyntiodd y trafodaethau ar y canlynol:

- Y materion allweddol a drafodwyd gan y panel
- Yr ymarfer craffu cyn penderfynu a gynhaliwyd o ran yr Adolygiad Comisiynu Rheoli Gwastraff
- Pynciau i'w hadolygu yn y dyfodol - cynllun corfforaethol, mwy o graffu cyn penderfynu ar adolygiadau comisiynu, ffïoedd a thaliadau a chyllideb.

PENDERFYNWYD y byddai'r adroddiad yn cael ei **NODI.**

31 **RHAGLEN WAITH CRAFFU 2016/17.**

Cyflwynodd y Cadeirydd y rhaglen waith arfaethedig, gan gynnwys cynllun ar gyfer cyfarfodydd pwyllgor yn y dyfodol, a oedd yn dangos y pynciau a fyddai'n cael eu harchwilio gan graffu trwy baneli a gweithgorau amrywiol.

Cyfeiriodd at yr wybodaeth am gynlluniau gwaith Pwyllgorau Cynghori'r Cabinet (PCC) a oedd wedi'i nodi yn yr adroddiad er mwyn sicrhau ymwybyddiaeth a helpu i osgoi dyblygu. Nododd yr aelodau gyfraniad PCC at 'Drechu Tlodi' a 'Chytundebau Adran 106'; fodd bynnag, fe'u bodlonwyd na fyddai'r gwaith craffu arfaethedig ar y materion hyn yn achosi unrhyw ddyblygu diangen.

Penderfynwyd nodi'r rhaglen waith craffu fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad.

32 **AELODAETH PANELI A GWEITHGORAU CRAFFU.**

Cyflwynodd y Cadeirydd adroddiad yn amlinellu diwygiadau arfaethedig i Aelodaeth Paneli/Gweithgorau Craffu.

Adroddwyd bod y Cynghorydd U C Clay wedi'i phenodi'n Gynullydd Panel Perfformiad Craffu Gwasanaethau i Oedolion, felly caiff ei hychwanegu at aelodaeth Panel Perfformiad Craffu Bwrdd y Gwasanaethau Cyhoeddus, ac y bydd y Cynghorydd C L Philpott yn ailymuno â'r Panel Perfformiad Ysgolion.

PENDERFYNWYD CYMERADWYO'R penodiadau uchod.

33 **LLYTHYRAU CRAFFU.**

Adroddodd y Cadeirydd y Cofnod Llythyrau Craffu a chyfeiriodd at yr ohebiaeth ddiweddar rhwng aelodau'r Tîm Craffu ac Aelodau'r Cabinet. Roedd hyn yn cynnwys llythyrau gan y Gweithgor Ceffylau wedi'u Clymu i Aelod y Cabinet dros Les a Dinas Iach a'r ymateb dilynol.

PENDERFYNWYD y dylid **NODI** cofnod llythyrau'r Tîm Craffu.

34 ADBORTH O DDIGWYDDIADAU CRAFFU DIWEDDAR.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at Seremoni Genedlaethol Gwobrwyo Cyflawniad y Municipal Journal ar 16 Mehefin 2016 yr oedd hi, y Cynghorydd T J Hennegan a'r Cynghorydd P R Hood-Willians wedi mynd iddi. Drwy waith Craffu Abertawe, roedd yr awdurdod wedi cyrraedd y rhestr fer yn y categori Rhagoriaeth mewn Llywodraethu a Chraffu. Er nad enillwyd y wobr, roedd yr aelodau'n cydnabod y cyflawniad o fod ar y rhestr fer o bum cyngor o bob rhan o'r DU.

Rhoddodd y Cynghorwyr C A Holley a P Hood-Williams adborth hefyd ar seminar a drefnwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru, sef 'Dyfodol Llywodraethu: Gwneud Penderfyniadau ar gyfer Cenedlaethau'r Presennol a'r Dyfodol'. Fe’i cynhaliwyd ar 6 Gorffennaf yng Nghaerdydd, a chanolbwyntiodd ar oblygiadau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol o ran cynnal, cyflwyno a galw gwasanaethau i gyfrif, a'r sgiliau a'r ymddygiad angenrheidiol.

35 DIGWYDDIADAU CRAFFU SYDD AR DDOD.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y Gweithdy Ymwybyddiaeth o Dlodi a gynhelir am 4pm ddydd Llun, 25 Gorffennaf 2016 yn y Ganolfan Ddinesig. Roedd y gweithdy'n agored i bob cynghorydd, ond fe'i trefnwyd yn bennaf er mwyn darparu gwybodaeth gefndir am y materion i'r Panel Ymchwiliad Craffu Trechu Tlodi cyn y cesglir tystiolaeth.

36 CYNLLUN GWAITH Y PWYLLGOR ARCHWILIO. (ER GWYBODAETH)

PENDERFYNWYD NODI Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio.

37 DYDDIAD AC AMSER CYFARFODYDD PWYLLGOR YN Y DYFODOL AR GYFER BLWYDDYN DDINESIG 2016/17 (POB UN AM 4.30PM ONI NODIR YN WAHANOL):

NODWYD dyddiadau ac amserau cyfarfodydd y pwyllgor yn y dyfodol ar gyfer blwyddyn ddinesig 2016-2017.

38 DYDDIAD AC AMSER CYFARFODYDD NESAF PANELI/GWEITHGORAU

Er gwybodaeth, darparwyd dyddiadau ac amserau cyfarfodydd paneli/gweithgorau sydd ar ddod.

Daeth y cyfarfod i ben am 5.57 pm

CADEIRYDD